ПОЈЕДИНИ БРОЈ 75 ПАРА.

„Застава“ излази сваки дан осим понедељника и празника. — Претплата је 180 Д. на годину, 90 Д. за пола године, а 45 Д. на четврт године; за Америку 8 долара на годину. — Претплатити се може бар на четврт године.

Издавалац „Застава“ Д. Д.

ЗАСТАВА

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Поштарина плаћена у готовом.

Рукописи за лист шаљу се на уредништво „Заставе“, а новац за претплату и огласе на администрацију „Заставе“ Нови Сад, Лазарева улица број 14. — Телефон број 110. — Рукописи се не враћају.

Издавалац „Застава“ Д. Д.

Број 90. Нови Сад, у уторак 25. априла 1922. Година LIII.

Француска и Ђенова.

У последњем свом чланку „Неморалност ђеновске конференције“ окарактерисали смо став, који та конференција заузима у питању односаја према Русији. Казали смо, да ступив у преговоре са делегатима Совјетске Русије, те конференција ради директно на уништењу оне праве, јаке Русије и на одржавању деструктивног бољшевичког режима.

„Spiritus rector“ овог става једног великог дела конференције јесте енглеска политика, представљена у лицу премијера Лојда Џорџа. Енглеској је Русија у редовним и здравим приликама прави трн у оку, јер се она боји улоге, коју би та Русија играла у Азији, и која, по њиховим схваћању, грози њеним интересима на истоку, и то поглавито у Индији, која готово граничи са Русијом и где је стање, особито сада, веома ровито догађајима опасним по светски положај Енглеске. Сада пак, када је објављен немачко-руски уговор, Лојд Џорџ, са правим и типичним енглеским притворством, прави залуђено лице: Гле, изненађења! Међутим, свакоме, ко је пажљиво пратио држање Енглеске према Немачкој у последње време, јасно је, да је оно било веома благо и попустљиво да не рекнемо пријатељско. Енглеској пре свега иде у рачун да Русија и политички и војнички пропадне, а Немачкој опет да је економски покори. Њима се придружује и Италија, која се боји јаке Русије већ и зато, што би ова велика славенска земља била природни заштитник наше младе државе, која по италијанским појмовима, смета њеној експансивној политици на Јадрану и ближем Истоку. Овим „матадорима“ придружују се, маскирано, из сличних разлога, и Мађарска, Бугарска па и Јапан, кому јака Русија смета на далеком Истоку. Света Столица пак им у томе свесрдно секундира, јер јој је велика православна Русија тако исто трн у оку. Ово је, у главним потезима, држање једног великог дела ђеновске конференције према Русији а тиме, индиректно, и према нама. Од великих сила, које учествују на овој конференцији, Северо-америчка Унија стоји, за сада, на чисто посматралачком становишту; једино Француска заузима пријатељски став према правој Русији а тиме уједно и према Малој Антанти, чији члан је и наша држава. Да је то држање Француске осим здравог политичког смисла, који се у њему испољава, проникнуто још и ретким у наше време, џентлменством, служи отаџбини великих енциклопедиста и велике француске револуције и опет на част. То се расположење најбоље показује у писању француске штампе, која се веома скептички и иронички о конференцији, њеном раду и успесима изражава. У томе се највише истиче Огист Говен, са чијим чланцима у „Journal des Débats“-у рачунају најупливнији политичари и државници не само Француске, него и целог света. Ево у главним потезима смисао његових чланака о томе предмету, који су у оригиналу пуни гвоздене логике, мајсторског стила и ироније, која убија:

Ускршња звона не објављују васкрс Европе. Понције Пилат из villa Alberti (Лојд Џорџ) није успео да увери московски санхедрин (совјетску владу). Он гине од чежње да опере руке од свега што се догодило у Русији и да пређе сунђером преко свију руских дугова. Али се још не усуђује. Он је обећавао врећу злата ако се санхедрин одрекне совјетских доктрина у ствари изравнања дугова. Узалудно је стискавао руке крвника Русије, јер ништа више није постигао, него само обећање, да Русија неће ништа „потраживати“, ако јој се њени дугови опросте! Седам дана је већ прошло, а да је конференција приступила раду. Стотине упуномоћеника и хиљаде гледалаца, који су дошли у Ђенову да присуствују Васкрсу, стоје око гробнице, чија плоча још није дигнута. Ценкање ово умањује углед Европе у очима Совјета. Нама је казано да је споразум са бољшевичком Русијом основан на изравнању свију дугова и да смо тиме и финансијски и политички с њоме све рачуне завршили. Ти интимни преговори са убицама цара Николе и упропастиоцима Русије су и мрски и смешни, јер се воде у тону, који је са стране г. Чичерина управо дрзак. Французима, прете изоловањем и пребацују нам наше приближавање ка Малој Антати (особито италијанска штампа.) Објављује се уговор Немачке са совјетском владом, што треба да значи: „Чувајте се! Ако се не споразумете са Совјетом, Немачка ће освојити руске пијаце!“ Каква комедија! Само од савезника зависи да ју једним убодом хируршког ножа обезвреде.

У томе тону ироније пишу и сви други француски листови. У свему томе осећа се, да је конференција готово мртворођена. Делегати Мале Антанте треба да се што тешње придруже француском становишту, и да знају, да је сложна Мала Антанта сила, којој нема равне!

О. С—ћ.

Француски хабсбургофили.

Није згорег прегледати глупости једнога дела француске штампе поводом смрти Карла Хабсбуршког. Коло води Шарл Морас и Жак Бенвил. О Бенвилу смо већ проговорили, он је једна морална и умна ништица. Али Шарл Морас представља национализам Француске. Он представља „интегралан“ патриотизам што значи доћи у сукоб са свим народима у свету, а то је најмање патриотски. Он уједно представља „панлатинизам“ а то му значи да Французи ваде вруће мароне из ватре за све остале саплеменика, чиме се праве маронције врло вешто служе. Шарл Морас би требао да мисли на друге ствари а не на Хабсбурговце, Папу, католицизам, шпанске жунте — приликом ђеновске конференције. Он прича како би се рат пре завршио и бољи екилибар, био да је Аустрија остала! И то још он тврди као ројалиста у наточ традиције свих француских краљева и канцелара им, који су увек ишли да разоре Аустрију. А шта би било да је Аустрија остала па за неколико деценија опет заратила у друштву Немачке на Француску? Онда би се Словени грдно осветили француској, као што су невољајући као аустријски војници, често палили северну Француску. Затим умствује како је политика Француске била везана за Србију, па за Италију па за Румунију како је која улазила у рат, а то је била грдна погрешка. Дабогме „интегралац“ Морас нема појма о закону реперкурсије. Он ништа даље не види од носа, нити чује даље од увета. Али нема занимљивије лакрдије од једног другог плана. Аустрију је требало гурнути од Јадрана на северо исток на Балтиско море. Хвала му лепо, нас је поштедио, али шта ће рећи браћа Пољаци, Чеси и Словаци? Они ће му сигурно боље одговорити. Али ми мислимо да из словенске солидарности они то никада не би могли дозволити. А заиста зашто није успео тај план? Прво, што није било победе, друго политичке маште а то га је још мање било (није свако проницљив као Морас!) и треће осећај конзервативни и католички Француске и читавог света. Ето он је у стању да напише таку глупост, али артија трпи — од које би свако могао да оглуви а не само он. Но да чујемо и друго гласове у француској штампи. Неки филмџија Вател рекао је да је Карлова успомена огромна! Ову ситну огромност ћемо оставити без коментара. Неки опет Сенбрис, не да да се избрише принцип „легитимитета“, а заборавља да нисмо у 1815? „Инператриса“ је Францускиња! Али ми смо видели да су многе Францускиње и Енглескиње се развеле од Немаца; па што није и она. Због једне Францускиње не мора Француска да буде омражена и од нас, доста њу мрзе други народи. Још вели тај Сембрис да Зита не може да се обрати ко Марија Терезија својим верним Мађарима. Може она и обратила се она, само и сада као и пре Мађари нису хтели ићи. Неки Ерно опет ударио на болећивост, како су сиротој жени секвестрирали имање а најстарије јој дете једва има 10 година. А што се Ерно не заузме за све сличне удовице, у свима земљама? Затим упоређује Карла са Виљемом. Због Виљема ни ми не можемо дозволити да се Хабсбурговац врати на престо, иначе нека се и Виљем врати на свој mutatis mutandis! Мађари су више него једанпут били и борили се против Хабсбурговаца и њихова неизмерна љубав сада је само један инат; али из тогината заборављају да је и велики Мађарорсаг због Хабсбурговаца пропао. Мала Аустрија и Мађарска би свакако сада хтеле да почну изнова. Па зар није хумани циљ спречити идући и сигуран рат ако остану на престолу Хабсбурговци? Шта потребује ту жалити и лагати ради хуманости. Ко жали стотине хиљада наших породица, погинулих и инвалида. Одбацимо лажну хуманост. Шта би било са нашим Светим Краљем да је Аустрија победила? Њему би судили и осудили га и „казнили“ га. Па шта онда ми дозвољавамо ово богорађење Хабсбурговаца? Мађарска и Хабсбурговци морају капитулирати и одрећи се једно

Од 1. априла 1922. год. стоји сваки број 75 пара дин. (Препродавци плаћају 60 пара).

другог. Иначе то значи да не признају садање стање ствари, не признају наш легитимитет. Свршимо једном за свагда с тим питањем, да можемо прећи на друга. Не жалимо плачну удовицу ни децу; нису жалили стотине хиљада погинулих ни њихове удовице ни њихову децу. Чувајмо се лажне хуманости која је први знак декаденције што лепо видимо код Шарла Мораса.

Избор трећине скупштинара српске правосл. црквене општине новосадске.

У недељу 23-ег о. м. обављен је под председништвом г. Душана С. Монашевића избор једне трећине скупштинара новосадске српске православне црквене општине. Избор је текао у најлепшем реду. „Дунавска“ странка хтела је овом приликом први пут да покаже своју „снагу“, и „свјачески“ се обрукала. Радикална листа добила је 234 гласа о „дунавска“ 26; осим тога било је још 19 гласаница са изменама на радикалној листи. Занимљиво је, да су „дунавска“ господа на своју листу истакли и неке ридикале, не би ли тиме унели пометњу међу радикалне бираче. Но ништа им не поможе; свесни наши барачи показаше ево опет јасно, да им „дунавска“ господа не требају. За скупштинаре изабрани су ови:

Ђока Мољац, Пера Петровић (Тандалов), Урош Ружић, Драгутин Сланкаменац, Тоша Јовановић (књиговођа), Миша Георгијевић, Стеван Ердељан, Мита Миодраговић (Салаш), Никола Величковић, Сава Ковачевић, Милан Николић (Салајац), Рада Сланкаменац (Томанијин), Јоца Сивачки, Миша Хаџи Динић, Стеван Летић Јашин (Салаш), Душан Монашевић, Ђока Гавриловић. Јоца Фратуцан, Јоца Бугарски, Ђока Степанов, Ђока Гачулић, Ђока Милић, учитељ, Рада Летић (Салашанин), Дамјан Асурџић, Иван Малешевић, Панта Арсенин, Др. Милорад Попов, Јоца Антоновић, Лазар Балаш, Јован Максимовић, Вељко Радовић, Гавра Керац, Лука Бајић, Стеван Гавриловић судац, Панта Веселиновић (Салаш), Ђока Летић, Тоша Јовановић Вакин, Ђока Гајин, Андрија Сечујски, Лазар Милутиновић.

Питање дванаестина.

Пошто парламенат није претресао и изгласао буџет, потребно је да се месечни издатци, дванаестине, сваког месеца изгласају. Сада су на реду дванаестине за мај. Пошто су у дванаестине за мај и јуни ушле одредбе, досада непредвиђене то ће са изгласањем тих дванаестина потеже ићи. Због тога је Министар Финансија, г. др. Кумануди и напустио конференцију и дошао у Београд, а не, како се у први мах јавило, због зајма у иноземству, који није тако хитан.

У новим дванаестинама се удара и нов прирез од 200 постотака на земљарину, а предвиђају се и нови прирези на вино и ракију у Србији, а нове таксе и нове одредбе о сузбијању скупоће и кријумчарења. Г. Кумануди је дошао у Београд да убеди надлежне факторе о потреби изгласања ових дванаестина, ако се неће да у државним финансијама дође до већих замршаја. У добро обавештеним круговима у Београду тврди се и то да парламенат неће ни изгласавати целокупан буџет за текућу годину, него да ће се месечно одобрити дванаестине: крпариће се, дакле.

Опет Мута — мути!

Чује се звоно на ларму: дан, дан...

Дунав се излио, мислиш, све ће потопити. Већ се људи лађају спасавања. Неки дохватили будаке, ступце, џакове, неки дреше чамце.

Кад тамо, нема од свега ништа, него је из Врбака браздом навалио гад у Дунав, па заталасао Дунавац. Осмрадио ваздух и затрпао с краја по неку рибицу. То је све и — ништа више.

Нек' му је са срећом!

*

Четири новосадска трбушара седе и разговарају, како да нападну радикале иза леђа. Сваки је сковао план и изнео га пред сесију. Али је све надмудрио Кокан. Његов се бугарски план прима једногласно. Његов ће план сироту автономију продрмати, а радикале убити у појам. На изборима трећине црквених скупштинара показаће се шта вреди њихов папирни „Дунав“, најјефтинији лист у Војводини и шта вреде њихова четири трбушчића, у којима станује велика памет.

Превариће радикале. Узеће из радикалне листе половину, а другу половину попуниће они сами, Дунајлије — опет радикалима, који их се отресају, и онима који су им при руци, и који су већ скупштинари, и који су сваки дан с њима, а не кажу им, да ће их „бирати“ (Др. Кобал) итд. Замутиће, да у мутном улове што.

Како сноташе, тако и урадише. Изађоше у лов на изборе. Хитар лов ловише до подне и уловише — слив из Врбака.

Нека им је част!

*

— Зашто није остао у Вршцу, него је дошао у Нови Сад, да нас гади и трује, вели један бирач.

— А зар не знаш? Кисело је грожђе, вели други. Трбух се тамо не тови. Нема у Вршцу веће воде, да може мутити и у мутном крупно ловити. Њему и његовим трбушарима треба доста масних залогаја. А Лале из Новога Сада тако су добра срца, да се одмах смилују на гладнице...

— Лепо, лепо. Али зашто мути?

— А да како би био он Мута Циклин и његово десно крило: тица Тепавица!

Нека им је лака земља, на коју су пали!

Срђа Доброглеђа.

Нови Сад, 24 априла.

— **Радићеве претње.** У последње време отпочели су Радићевци јачу политичку агитацију по Хрватској. Изгледа да то има неке везе и са меморандумима Хрватског Блока упућених ђеновској конференцији: хоће можда да покажу Европи да су они код куће јаки...

Радићевци су врло вешти у прорицању. До сада су не једанпут рекли хрватском сељаку: Стрпите се, браћо, тога и тога дана има да се догоди „нешто важно“... оно што сви очекујете. И честити хрватски сељак, заведен од својих политичких вођа, чека и чека. Означени дан дође и — ништа се не догоди. Онда политичке вође опет измисле какав дан, опет ставе у изглед „важне“ политичке промене, и тако стално држе хрватског сељака у узрујаности.

Тако и сада. На политичким састанцима вође Радићеваца објављују необавештеном свету да ће се „за два месеца“ десити важне политичке промене, а донде — нека свет стрпеливо чека.

По досадашњем искуству, мислимо, да смемо веровати да су и те претње као и све старе.

Глад неплодних крајева Лике и Далмације.

Испитивањем при мојем пролазном борављењу у западносеверним крајевима Далмације и Лике (Котар Кнински и Градачачки) установио сам следеће:

Прошлогодишња жетва је сва изгорела, народ је веома сиромашан и оскудан у свему. Прехране ни за два месеца није имао, а сада је пао у очајање и гладовање, тако да ако му се брза помоћ пружи са живежним намирницама (кукурузом кромпиром и пасуљом) онда би се народ од свог гладног очајања спасао.

За прехрану мора се ићи по 4—5 дана хода у Книн. Сретао сам људе, где носе товаре на магарцима. Запитам их шта је платио за жито? Рекоше ми изнемоглим и од глади малаксалим речима, да су плаћали у Книну 30 килограма кукуруза 125—130 динара, а да је код њих у Лици 30 килограма кукуруза и око 140 динара.

Кад се овако гули народ, онда он не може бити задовољан и мисли да је држава свему крива.

Ове прилике у Далмацији и Лици су таке да мало мањка па да је као и у Русији, јер гомилама деце и одраслог света гледам како траве по пољима траже.

Дали ово господа Лички и Далматински посланици демократе, знају?

Да ли су се за прехрану заузели, те свој народ прехраном обскрбили? Један ми старац рече, да су им то при избору обећали, те тако њихово поверење добили.

Гладан народ у овим крајевима сада проклиње све на свету и криви државу и то све са немарности како неких чиновника, тако и народних посланика.

Остане ли овако, уверен сам да ће народ бити у свему и за све одлучан. Ко је крив овоме? Само они, које нам је покојна Аустрија у наслеђе оставила, који раде за раскол наше једва дочекане државе

Господо посланици Лике и Далмације, побрините се мало и за свој изгладнели народ, јер Богами, нећете, како се у народу осећа, моћи више да народно поверење добијете, ако се овом јадном и очајном народу прехранбена помоћ не пружи.

Д. П. К.

ВЕСТИ.

— **Физикатски извештај града Новог Сада.** У недељи од 15. 22. априла било је на подручју града Новог Сада случајева заразних болести од врућице: заостао 1, оздравио 1, од шарлаха: заостао 1, приновљен 1, свега остало 2. За то време родило се 17 (10 мушких и 7 женских), умрло је 21 (13 мушких и 8 женских), од тога 5 (1 мушки и 4 женске) деце испод једне године; осим тога је мртво рођено 2 деце.

— **Недељни извештај о кретању заразних болести у Војводини,** за време од 2—8 априла 1922. Врућица: заостало 12, приновљено 5, оздравило 2, свега остало 15. Шарлах: заостало 129, приновљено 60, оздравило 33, умрло 11, свега остало 145. Дифтерија: заостало 15, приновљено 9, оздравило 3, умрло 1, свега остало 15. Мрасе: заостало 2, приновљено 2, оздравило 2, свега остало 2. Грип: заостало 43, приновљено 30, оздравило 42, свега остало 31. Велики кашаљ: заостало 24, оздравило 10, свега остало 14. Маларија: заостало оздравило 1. Укупно је било случајева заразних болести заостало 239, приновљено 112, оздравило је 99, умрло је 13, свега остало је 239.

— **Прашко певачко друштво „Сметана“,** долази у наш град се својих 60 чланова дне 26 априла 1922. у среду у 1/2 12. са особним возом из Суботице. На станици биће дочекан свечано. У вече у 8 сати даваће у великој дворани хотела Слободе уметнички концерат, са овим програмом: Химне: А. Б. Тоћвачовски: Отаџбини. Ант. Дворжак: Драга творачица. Зд. Фибих: Тиха ноћ. Ј. Б. Ферстер: Свети Вачеславе. Ј. Б. Ферстер: Отац. В. Новак: Дванаест белих соколова Ј. В. Ферстер: Химнус. К Бендл: Изгубљена младост. П. Крижковски: Удављена. Б. Сметана: Сељачка песма. После концерта биће банкет у почаст друштва. 28 априла даваће концерат у Београду 1 маја у Сарајеву, 3 маја у Дубровнику, 5 маја у Сплиту. Чеси имају неколико изврсних певачких друштава, а „Сметена“ из Прага је једно од најбољих. Улазнице могу се добити у књижари Огњановића у дунавској улици а увече на каси. 27 априла један сехстет даваће концерат у Петровцу а други у Старој Пазови.

— **Нов директор карловачке гимназије.** За директора карловачке гимназије постављен је Рад. Врховац, инспектор у Мин. Просвете за средњу наставу.

— **За гладне у Русији.** Жабаљски Одбор за помоћ гладним у Русији је до сада успео сакупити 25.840 дин. и 40 пара, коју своту је хитно упутио главном Народ. Одбору Београд. Прикупљање прилога се и надаље наставља. У ту сврху је г. Шћепан Милић одржаво један говор, који је био врло успешан.

— **10,000.000 беспослених радника.** „Балкан-Експресу“ јављају из Ђенове: Секретаријат синдикалнога конгреса, који се данас састаје у Риму, утврдио је, да се у свим европским државама налази 10,000.000 радника без посла.

— **Подизање пристаништа.** У Министарству Саобраћаја претреса се питање о подизању једног модерног морског пристаништа. На пристаништу би се изградило 1900 места за искрцавање и укрцавање робе. Радови око подизања тога пристаништа коштали би 37 милиона динара.

— **Цена житу у идућој години.** У Мађарској се већ купује жито од идуће жетве. Тако житарски трговци у Будимпешти већ сада плаћају за пшеницу идуће жетве по 4000 круна за 100 килограма. Занимливо је међутим, да су изгледи за жетву у Мађарској ове године врло добре.

ПОЛИТИЧКИ ПОЛОЖАЈ.

Од нашег специјалног извештача.

Београд, 24. априла.

Рад минист. за изједначење закона.

Када буду закони о главној контроли, о државном савету, о централној управи и изборни закон прошли кроз Скупштину, укинуће се министарство за изједначење закона. Г. Трифковић ће отићи у Француску на лечење.

Краљев повратак.

Њ. В. Краљ Александар вратиће се у земљу најдаље до 27. о. м.

Седница Народне Скупштине.

Данашња седница Нар. Скупштине почела је у 17 часова. Секретар саопштава, да је министар правде поднео законски предлог о измени привременог закона мораторног стања. После тога министри одговорили су на кратка питања посланика. За тим се прешло на дневни ред: Избор анкете за извиђај о пропасти рекрута. У анкету су изабрати: од радикала др. Момчило Ивковић, Љуба Матић, Стева Јанковић, од демократа Душан Стевчић, Јован Маговчевић, Стојан Стевановић, од земљорадника Јеремија Јеремић, од клерикалаца Јанко Шимрак и социјалиста Е. Кристан. Идућа седница заказана је за сутра у 16 часова са следећим дневним редом: Претрес закона о државном савету,

Седница Министарског Савета.

Министарски Савет држао је данас своју седницу, на којој је расправљано о подели земље на области. Влада ће до 28. овог м. донети уредбу о подели земље на области, као што то Устав и предвиђа, али ће после тога поднети закон о измени те уредбе. За тим је расправљано о новом зајму. Влада још није донела никакве одлуке. Изгледа, да је понуда Морганове групе најповољнија.

Седница Финанс. Одбора.

Финансијски Одбор наставио је данас своју седницу о дванаестинама за мај и јуни. Заступник минист. финансија В. Маринковић изјавио је у име владе, да влада ни од једног предлога неће правити питање. Изјавио је, да ће влада о повишици земљарине од 200% ускоро поднети нарочити закон нар. Скупштини.

БРЗОЈАВИ.

Од нашег специјалног извештача.

Непријатност г. Пашића.

Београд, 24. априла. Данас се председнику владе Пашићу догодила непријатност. Његов аутомобил сударио се са трамвајем. Пашић је лакше повређен.

О Битољској катастрофи.

Београд, 24. априла. Команда места добила је званичан извештај о битољској катастрофи. У извештају се вели, да приликом експлозије није било никаквих људских жртава, изузев две бабе, које су умрле од страха.

Одговор савезника на немачку ноту.

Ђенова, 24. априла. Утврђен је текст одговора на немачку ноту према енглеском предлогу а са изменама, које су поднели француски делегати. Одговор је редигован у мирољубивом тону и сматра се, да је овим инцидент отклоњен. У име Мале Антанте Брећану осудио је уговор немачко - руски, јер исти је у опреци са версаљским уговором, а врећа и интересе других држава. Одговор Лојда Џорџа сматра се као нов правац енглеске политике и он је у главном упућен Поенкареу. Лојд Џорџ је нагласио, да енглеско јавно мњење и парламенат очекују позитивне резултате од ђеновске конференције. Енглези ће ићи са онима, који желе да ђенов. конфевенција постигне стварне резултате. Поенкаре ће данас држати свој говор, који се очекује са нестрпљењем.

Аустријска делегација тражи комисију за аустр. дугове.

Ђенова, 23. апр. Аустријска делегација потпомогнута од Шанцера затражиће да се образује засебна комисија за аустријске дугове. Шанцер је обавестио делегације држава наследница о образовању комисије за регулисање аустријских дугова. Аустријска делегација предложиће да се исплата репарационих дугова одложи за 10 година. Све делегације четворног споразума, а нарочито наша захтеваће, да Мала Антанта одржи у Санта Маргарити конференцију поводом овог захтева аустријске делегације. Мала Антанта не може да прими тај захтев, јер је исти у супротности са резолуцијом канске конференције и не желе да се одрекну права, које им гарантује и санжермански уговор. Захтев аустр. делегације противан је и француском гледишту о репарацијама. Делегације Мале Антанте неће присуствовати овој конференцији, ако се она буде састала, и њене одлуке неће признати.

Французи и Јапанци напустили комисију.

Ђенова, 24. априла. Данас пре подне француски делегати напустили су комисију, јер су на столу затекли један примерак бољшевичког меморандума. Остали тврде, да је исти меморандум остављен без знања њиховог. Поред Француза комисију су напустили и Јапанци.

Сви против руско-немачког уговора.

Санта Маргарита, 24. апр. Данас пре подне велики савезници, Мала Антанта и неутралци усвојили су енглески одговор са допунама, које су француски делегати предложили. Лојд Џорџ је изјавио, да је руско-немачки уговор опасност по мир, с тога сви савезници треба да сложно пораде, да се мир одржи. Француски делегати противно извештајима штампе договорно раде са енглеском делегацијом.

Ратарско Омладинско Просветно Друштво у Велиној Кикинди.

Као гост у Вел. Кикинди, успут, посетио сам о Ускрсу предавања дра П. Јовановића са биоскопским пројекцијама у дворани „Ратарске Омладине“.

За Кикинду нешто ново, интересантно и врло корисно. Кикинђанска ратарска омладина, позната досад са своје необузданости, здружила се у „Ратарско Омладинско Просветно Друштво“, слуша предавања и васпитава се. Деценијама раздељена на богаташе и сиромахе, препуштена сама себи, да се у загушљивим биртијама учи сваком неморалу.

Гђица Славка Поповићева, управитељица овдашње грађанске школе, удружила их је, те сада имају и своје просторије; она им са својим колегијумом држи разна предавања и до сад је већ постигнут ванредан успех. Изостадоше препирке, псовке, пијанчења, туче и бесрамне речи, а друштво, које има већ до 500 чланова, одано слуша и покорава се саветима управе.

Овог Ускрса је друштво само сместило у своју дворану биоскоп-апарат и позвало дра Јовановића из Новог Сада да им одржи два предавања. Она су и одржана; била су веома добро посећена; ред је био особит. Другог дана је било на предавању и неколико угледних грађана, трговаца, грађоначелник и преосвећени господин епископ Георгије Летић, што је на омладину врло лепо утицало. Ратари су били заступљени у толиком броју, да се једва могло стајати. Све је са највећим интересовањем пратило предавање.

Кад се узме да је све то плод кратког, али благотворног рада гђице Поповићеве, врло је чудно, да Министарство Просвете узима у обзир неке неосноване клевете против ње и више им верује, него једном овако успешном просветном раду.

Један гост.

СПОРТ.

Рубрику води: Ђ. Давидовац.

Првенствене утакмице 23. апр. Југославија : Јуда Макаби 4 : 2. Одмах у 8 м. Југосл. једном лепом и уједно последњом комбинацијом задаје гол. После тога се игра враћа на средину. Пред крај I. полугре Југославија притиснута губи донекле главу али макабејце гони зла срећа. У II. полуигри долази Југославија у форму те у 3. 15 и 25 м. задаје гол али се са 2 играча мање (које је судија приморан био иставити) повлачи пред капију у у кратком размаку добија 2 гола.

Обе стране су играле грубо а нарочито Југославија, која се врло неспортски понашала и која осим лепе игре Мартића, Махека и Сенегалца није пружила никаквог уживања. Макабијев ансамбл беше добар, нарочито десно крило.

Корнери 3:2 за Југославију. Судија г. Векеш много превиди.

Вардар: Н. А. К. 3:1.

Игра се непрестано преносила са једне капије на другу, иако вехементна ипак није прелазила границе дозвољеног. Н. А. К. је Кикићу задавао много посла.

Судија г. Андре: добар.

БЕРЗА.

Валуте и девизе.

Београд, 24. априла 1922.

Франц. фр. 500; марка 24.19; аустр. круна 0.93.

Њујорк —.—; Париз 533.—; Лондон 269.85; Милано 300.—; Праг 113.—; Беч 0.78; Берлин 22.50; Букурешт 45.—; Софија —.—. Солун —.—; Будимпешта 8.01; Женева 1100.

Цирих, 24. априла 1922.

Лондон 22.73; Париз 47.92; Милано 27.925; Праг 10·05; Пешта 0.65; Загреб 1.95; Варшава 0.14; Беч 0·06²/₄; жигосана аустријска круна 0·06¹/₄; Амстердам 195.25; Берлин 1.98; Њујорк 5.14.—

Продуктна берза.

Нови Сад, 24. априла 1922.

Први број означава тражњу, а други број закључену цену.

Пшеница: бачка ab Нови Сад —·—, —·—; сремска —·—, —·—; србијанска пароб. Београд —.—, —.—; славонска —·— —·—; банатска —.—, —·—.

Кукуруз: бачки —·—, 295·—; банатски —, —.—; сремски —, —; србијански —, —.

Брашно: нулер с врећама ab Бачка —, 587·a0; за кув. с вр. —, —·—; хлебно —, —.

Мекиње: пшеничне с вр. —·—, —·—.

Маст свињска: нето ab Бачка —·—, —·—; нето ab Банат —, —·—

Цене су у динарима.

Кратке вести.

— Маркони је недавно пронашао нове изуме, којима је усавршио свој телеграф без жица тако, да ће се моћи и на најудаљенијим местима одмах записивати телеграми на апарату.

— Совјетске власти пронашле су нов начин како да се опросте својих политичких противника. Они их наиме протерају у крајеве где влада глад и ови тамо безизузетке пропадну.

— Мађарска вина поскупила су знатно у последње време са 30 до 35 на 50—60 круна.

— Немачки богатун Хуго Стинес купио је нова три бечка листа; сада је готово сва аустријска штампа у његовим рукама.

Народно Позориште.

Репертоар:

Уторак: „Онај што добија шамаре“, комедија у 3 чина.

Среда: „Мадам Бетерфлај“, опера у 3 чина, музика од Пучиниа.

Управник: Јаша Томић.
Одговорни уредник:
Трива Малитар

Огласне вести.

Верење. У недељу 23. о. м. верила се гђца Хелена Шиндлер и г. Ричард Мелцер у Ковиљ Св. Ивану. 816 1—1

И. Бр. 1091/1922.

Оглас.

Грађевинска Дирекција у Новом Саду расписује на основу дописа Министра Народног Здравља Здравственог Одсека за Б. Б. Б. у Н. Саду од 23. II. 1922. год. бр. 485 офертуалну лицитацију за намештај у згради Пастеровог Завода у Н. Саду, која ће се одржати по прописима закона о Држ. Рачуноводству 4. маја 1922. године у 11 часова у Грађевинској Дирекцији соба број 13.

Предрачунска сума износи 9100 динара. Технички елаборат и сви услови за ову лицитацију могу се видети у канцеларији ове Дирекције соба број 13. дневно од 10—12 часова.

Понуђачи дужни су своје прописно таксиране и запечаћене понуде (снабдевене са таксеном марком од дин. 20.) лично предати комисији одређеној за лицитацију, а најдаље 4. маја 1922 г. до 11 часова, кад ће се оферти отварати и лицитација извршити,

Накнадне понуде неће се узимати у обзир. Кауција у висини 5% од предрачунске своте има се код Обласне Финансијске Дирекције у Новом Саду предходно положити најдаље тога дана до 10 часова, а реверс о депонованој кауцији показати комисији.

Предузимач на коме остаје лицитација надокнадиће одмах кауцију на 10% понуђене крајне своте осим тога дужни су лицитанти показати комисији пре отварања понуде о својим подобностима (квалификацијама) о пријављеној предузимачкој радњи и о наплаћеној порези а ради колаудације таксирати молбу са 50 динара.

Нови Сад, 19. IV. 1922. год.

Из Канцеларије Драђ. Дирекције Нови Сад број 1091. 827 1—1

Бељански и Штерн, Н. Сад
Вашарска улица број 3.
Ливничка и шлосерска радња
обавља све у ову струку спадајуће послове са брвом израдом и повољним ценама. Купујемо стари метал: олово, бакар и цин.
683 10—10

Сигурна егзистенција
779 3-3 једна у Панчеву на врло живом месту најмодерније уређена
штампарија и књиговезница
за предати односно одмах на продају. — Поближе:
ХОРОВИЦ И СИН, ПАНЧЕВО

К. Бр. 1767/1922.

Оглас.

Грађевинска Дирекција у Новом Саду овим расписује на основу дописа минист. Народног Здравља Здравственог Одсека за Б. Б. Б. у Новом Саду од 13. марта 1922. год. бр. 1385 офертуалну лицитацију, за израду канализације у згради Пастеровог Завода у Новом Саду, која ће се одржати по прописима закона о Државном Рачуноводству, 8. маја 1922. год. у 11 часова у Грађевинској Дирекцији соба бр. 13.

Предрачунска сума износи 25120 динара.

Технички елаборат и сви услови за ову лицитацију, могу се видети у канцеларији ове дирекције соба бр. 13. дневно од 10—12 часова.

Понуђачи дужни су своје прописно таксиране и запечаћене понуде (снабдевене са таксеном марком од дин. 20) лично предати комисији одређеној за лицитацију, а најдаље 8. маја 1922. год. до 11 часова, кад ће се оферти отварати и лицитација извршити.

Накнадне понуде неће се узимати у обзир. Кауција у висини 5% од предрачунске своте има се предходно положити најдаље тога дана до 10 часова код Обласне Финансијске Дирекције у Новом Саду, а реверс о депонованој кауцији показати комисији.

Предузимач на коме остаје лицитација надокнадиће одмах кауцију на 10% понуђене крајње своте, осим тога дужни су лицитанти показати комисији пре отварања понуда документе о својим подобностима (квалификацијама) о пријављеној предузимачкој радњи и о уплаћеној пореви, а молбу за колаудовање таксирати са 50 динара.

Нови Сад, 19. априла 1922. год.

Из канцеларије Грађевинске Дирекције Нови Сад бр. 1767.
825 1—1

Набавка зоби.

У Интендантури I. Армијске Области у Н. Саду обавиће се директне погодбе сваког дана сем празника за испоруку 500.000 кгр. зоби.

Писмене понуде примаће се и на мање количине.

Услови се могу видети сваког радног дана у канцеларији Профијантског Одсека Интендантуре I. Армије.

Из Интендантуре I. Армије ЕБр. 5233. — 19. априла 1922. год. у Новом Саду. 792 3—3

ПРОДАЈЕМ
своју првокласну земљу 24. јутра засејано са кућом у Прогару (Срем). Обратити се на власника:
Светозара Ковачевића
Земун
Цара Душана улица број 76. 794 2-3

Конкурс за лекара.

Општини града Приштине потребан је један доктор целокупног лекарства, за општинског самоуправног лекара.

Годишња је плата за лекара 5000 динара а додатци на скупоћу и породице као и државних чиновника с правом приватне праксе.

Рок службе и остали услови имају се регулисати уговором.

На основу одлуке одборске од 23. марта тек. године Бр. 3820, Суд расписује овај конкурс и позива заинтересоване кандидате, да се са молбама и документима пријаве суду до 31-ог маја ове године закључно.

Кандидат на кога падне избор биће одмах позват на дужност.

Од суда општине града Приштине 7. априла 1922. године Бр. 3820.
822 1—3

На продају
32 комада акција од Братиславске „Чехословачке Банке“ по комаду 5000 чехски круна. 20 комада акција од „Српске Америчке“ Банке, по комаду 300 динара. - Упитати се може код **Fuchs, међународни огласни завод, Н. Сад, Краља Петра 19**
797 2—2

КУЋА
на продају са дозволом неограниченог точења пића у Н. Саду, Ченејска улица бр. 13. Упитати куће власника:
788 3—3
КУЗМАНА АЛИМПИЈЕВИЋА
у истој кући.

НА ПРОДАЈУ
У Србобрану, једна гостионица и Кафана са кућом заједно, близу жељезничке станице. — Упитати се може код **Fuchs, међународни огласни завод, Нови Сад, Краља Петра 13.**
796 2—2

КУЋА
у добром стању која се састоји из 3 велике собе 2 кујне шпајза и остале зграде продаје се одмах из слободне руке. Поближе ислове код
Вилхелма Силберхорна
Стари Врбас, Војводе Путника ул. број 26. 809 2—2

КОВАЧКИ УГАЉ
Пећујски и Ртањски.
ДРВА ЗА ГОРИВО
свих врста
нуди са стоваришта те сваке жељезничке станице дрвара и угљара
Д. Бјелић и Келер
НОВИ САД. Телефон 117.
806 2—3

Број 2148/1922.

Оглас.

Град Стара-Кањижа има већу количину од белог прућа плетених кошарева, које ће 2. маја пре подне у 9 сати у дворишту градске куће на јавној дражби продати.

Стара-Кањижа, 10. априла 1922. године.

823 1—1 **Градоначелник.**

Продаје се у Кули
(Војводина Бачка)
сред општине, и поред канала једна велика башта, у којој има две велике куће, (од прилике 700 кв. метери савидано земљиштом). Ове се може употребити ма на који циљ. 811 2—2
Озбиљни купци нека се обрате на штамп. Берковић Кула-Бачка.

ЛОКАЛ и МАГАЗИН
за издавање одмах, модерно уређен подесно за канцеларију, за банку, осигуравајуће друштво, у опште за сваку браншу. — Упитати лично кућевласника **Дунавска улица број 8. Нови Сад.**
803 2—2

Част ми је известити поштовану женску публику Новог Сада и околине да сам мој
ЖЕНСКИ МОДНИ САЛОН
15 о. м. у сопствену кућу, Мађарска улица бр. 8. преселио, и молим да ме и овде потпомаже
С поштовањем
ФИЛИП ДИТРИХ
807 женски енгл. кројач. 2—2

Предао бих кафанску кухињу и то само спремном кувару. 800 2—2
Упитати у адмкнистрацији.

Тражи се под кирију или да се купи добар 805 2—2
КЛАВИР
Јавити се администрацији.

Имање на продају
30 јутара првокласне земље у Карловчићу (Срему) на продају, уз цену 7 хиљада динара по јутру, са повољним условима уз отплату на три године, готовине 50 хиљада динара, остало 1923, 1924, 1925. године у три једнака оброка; земља није у једном комаду већ од 3, 4, 5, 6, јутара уједно засејано 20 јутара обратите се на
Перу Белинца - Карловчић
798 2—2

ПАВКОВИЋ и НИКОЛАЈЕВИЋ
Кнез Михајла ул. 5. БЕОГРАД Кнез Михајла ул. 22.
810 2—3

Препоручујемо највећи избор ново приспелих мушких шешира са великим и малим ободом од Дин. 80 до 250. Као и припознате марке „Habig“ од Дин. 350. мушких и женских, кошуља, ципела, чарапа, рукавица, за децу платнених, кожних белих, браун ципела, сокница, за лето кошуљица, капа, сламских шешира у оделењу женске конфекције у Кнез Михајловој улици 22. добили смо велики избор, маркиветских, штофаних, свилених, крепдешинских св. жерсе и т. д. Хаљина: блуза, свилених жерсе и вунених јакна по врло повољним ценама.

Штампарско Подузеће „Застава“ д. д. 591- 1922.